

VERJARING

A wèt abi wan limiet ini a ten fu man meki wan strafu proceduur : disi na a **verjaring fu a publieke actie**.

A verjaring ten na wan **ten ini san a slachtoffer kan go kragi nanga ini san a Publiek Ministerie kan bigin vervolging**.

Efu a slachtoffer noso justitie no du noti, **a denki abani no man de vervolgd, nanga deng no mang krutu moro abra en strafu fowtu**.

A wèt abi wan ten baka san **wan definitief strafu san no meki no man meki moro**. A sma e tan tyari nen fu a fowtu ma den no man meki en du a strafu : dati na a **verjaring fu strafu**.

San na den acties san kan stop a ten fu verjaring fu a publiek actie ?

Fu no meki a ten disi doro, **a slachtoffer noso a publiek ministerie (a procureur) musu du wan sani** fu meki a denki abani go fosi wan krutu bakra.

A so, efu a slachtoffer **go kragi fosi den skowtu, noso efu a poti en srefi leki burgelijk partij a ten fu verjaring e broko sranga**.

Den acties fu a publiek ministerie fu seti a overtreding, fu luku san pasa noso ondrosuku a abani e broko a ten fu verjaring sranga.

San na ten fu verjaring fu publiek actie ?

Den ten de difrenti nanga den difrenti sortu overtreding, a libimarki noso a kwetsbaarheid fu a slachtoffer.

- **Algemeen kader**

- **1 yari gi den misdrijf** (broko sani, safri geweld ...)
- **3 yari gi den overtreding** (fufuru, mishandeling, bedrog)
- **10 yari gi den misdaad** (verkrachting, kiri...)

Den ten e bigin normaal a **dei den overtreding du**.

- **Boiti**

- Misdaad noso overtreding san du tapu wan minderjarig sma

Si den dangra fu den minderjarig slachtoffer go kragi, den kan go kragi mori lati te den tron meerderjarig. So gi so misdaad nanga overtreding san du tapu wan minderjarig, a **ten fu go kragi moro langa**.

- Seksueel nosso moreel intimidatie

Intimidatie (moreel, seksueel...) na wan **gedrag san e pasa moro nanga moro nanga langa**.

Ini a tori disi, a ten fu 3 yari (gi wan overtreding) **e bigin tapu a laste du fu intimidatie**. So, justitite kan luku ala den acties fu intimidaties, srefi te den pasa 3 yari.

- Overtreding san du tapu wan kwetsbaar sma

Gi so sma, a dangra fu si den misbruik san pasa nanga den. Den sma disi unu e si den leki kwetsbaar nanga den abi moro ten fu go kragi.

Wan sma kwetsbaar bika **en libimarki, wan siki, wan lichaamelijke nosso psychiatrische handicap nosso bika a de nanga bere**.

So, a ten fu 3 yari e bigin tapu a momenti pe a **slachtoffer ferstan a overtreding nanga pe a kan taki so gi a justitie**.

A boiti **disi ne go so gi so overtreding** :

- Fu-furu
- Bedrog
- Misbruik fu swaki (bada fu kisi moni...)
- Misbruik fu fertrow

- Persdelicten

Persdelicten abi moro shatu ten bika a lasi e pasa es'esi. So, te kos'kosi nosso krakeri pasa gi eksempe, den **ten de fu 3 mun te leki 1 yari** .

- Misbruik fu fertrow nanga misbruik fu sociaal gudu

Den overtreding disi **san kibri kibri, a ten e bigin tapu a momenti fu a ontdekking fu den sani fu misbruik** no a momenti fu pe den misbruik pasa.

San na den verjaring ten gi strafu ?

- **3 yari gi den misdrijf** (broko sani, safri geweld ...)
- **5 yari gi den overtreding** (fufuru, mishandeling, bedrog)
- **20 yari gi den misdaad** (verkrachting, kiri...)

Den ten disi e pasa normaal **komopo a dei a strafu tron definitief, dati wan taki baka a momenti beroep no kan pasa moro**.

Ala actie fu wan krutu bakra nosso a publiek schatkamer fu meki wan strafu go doro e stop a ten disi.